

#1

říjen 2013

JOURNAL

časopis Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

ROZHOVOR
Libor Grubhoffer

2

TÉMA

Jak zvládnout prvák

- 4 Vítání prváků
- 5 Anketa
- 6 Martina Balzarová ponořená do studia

ROZHOVOR

Rektor Libor Grubhoffer:
Nemlčím, když je potřeba se ozvat

8

- 13 Fenomén Zappa
- 14 Těp račího srdce
- 18 Bible bez hranic

20

VĚDA A VÝZKUM

Jsou houby radioaktivní?

- 22 Učil jsem v Kosovu
- 24 Ze školy rovnou na noční
- 26 První ve střední Evropě

CO SE CHYSTÁ

28

JOURNAL

časopis Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, č. 1/říjen 2013

Vydavatel:

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Branžišovská 1645/31a, 370 05 České Budějovice

Šéfredaktor: Miroslav Vlasák

Redakční rada: Mgr. Alena Binterová, Mgr. Eva Kalmíková,
doc. Ing. Petr Konvalina, Ph.D., doc. Ing. Pavel Kozák, Ph.D.,
Dana Pouzarová, doc. ThDr. Rudolf Svoboda, Th.D., Ing. Petr
Štumpf, Mgr. Lucie Tupá, Mgr. Jiří Váňa, Miroslav Vlasák

Přispěvatelé: Mgr. Alena Binterová, Bc. Kateřina Kabrnová,
Christopher Koy, M.A., Ph.D., Ing. Petr Štumpf

Fotografové: Aleš Motejl, Tomáš Stiborek, Tomáš Svoboda
Grafické práce a sazba: Radka Folprechtová, Hana Melčová
Témata, připomínky a náměty můžete zasílat na
mvlasak@jcu.cz

JOURNAL je pětikrát ročně distribuován zdarma
na Jihočeské univerzitě a dalších vybraných místech.

Náklad 8 000 ks. Tisk: Tiskárna Protisk, s.r.o.

Místo vydání: České Budějovice

Další číslo časopisu vyjde v prosinci 2013.

1

KOLEJ K5 DOSTALA NOVÝ PLÁŠŤ

Univerzita přes léto dokončila první etapu rekonstrukce koleje K5 na sídlišti Vltava. Stavební práce byly zahájeny letos v březnu, do poloviny září proběhla výměna celého obvodového pláště, došlo k odstranění azbestové zátěže, realizoval se nový systém skládané fasády se zateplením, s kompletní výměnou oken, dveří, následně i radiátorů. „K rekonstrukci jsme přistoupili především kvůli obrovským energetickým únikům. Předpokládaná roční úspora je 1 259 GJ, což představuje úsporu energií ve výši 16,6 %,“

upřesnil ředitel Kolejí a menz JU Ing. František Vrtiliška. Celkové náklady na rekonstrukci činí více než 47,5 milionu korun.

2

VE VODŇANECH SLAVÍ

Chlouba za 253 milionů korun, vědecké rybářské centrum CENAKVA, byla 25. září slavnostně otevřena. Fakulta rybářství a ochrany vod JU tak získává špičkové zázemí pro vědu a aplikovaný výzkum. V souladu s evropským trendem je jedním z cílů zabezpečit produkci ryb ze svých vod.

„Navazujeme tím na mnohasetletou rybářskou tradici na jihu Čech. Skutečnost, že se do EU dováží více než 70 % ryb a akvakulturních organismů odjinud, je alarmující. Přitom máme potenciál zvýšit chov sladkovodních organismů, a to dokonce v biokvalitě. Sladkovodní ryby patří mezi obnovitelný zdroj potravy a jejich zvýšenou konzumaci můžeme omezit drancování moří,“ dodává profesor Otomar Linhart, děkan fakulty.

3

ACADEMIA MÁ V KNIHOVNĚ PRODEJNU

České Budějovice jsou vedle Prahy, Brna a Ostravy dalším městem, kde jedno z předních českých nakladatelství otevírá prodejnu knih a skript. Nově otevřenou prodejnu najdete v knihovně Jihočeské univerzity.

4

UNIVERZITA JE VIDĚT I NA SILNICÍCH

Záď čtyř žlutých autobusů Student Agency zdobí od září nové polepy s vizuálem univerzity. Potkat je můžete na trase Praha – Český Krumlov a České Budějovice – Brno.

JAK ZVLÁDNOUT PRVÁK

„Až se vrátíš z bobíku z imatrikulace, sejdem se na lanovce, zajdem do vatíku na kroužek a pak ti vysvětlím ten stag.“ Pokud této foneticky přepsané větě nerozumíte, pak jste pravděpodobně novopečený prvák, dosud nepolíbený životem v Českých Budějovicích.

Máte za sebou zápis, zažádali jste si o kartičku ISIC, držíte v rukou index. Přesto vás v nejbližších dnech čeká další porce zařizování a seznamování s akademickou půdou. V první řadě musíte absolvovat imatrikulaci, slavnostní akt, při kterém slíbíte před představiteli univerzity plnění studijních povinností a morálních závazků vůči škole. Ceremoniál se koná převážně v areálu kampusu v aule, které tu nikdo neřekne jinak než Bobík. Nezapomeňte si vzít společenské oblečení!

SEMESTR A KREDITY

Právě začínající podzimní semestr skončí zápočtovým týdnem a zkouškovým obdobím. Předměty vám jako prvákům zapíše systém automaticky, před začátkem letního semestru už je třeba se elektronicky registrovat. Registrují se povinné, povinně volitelné a volitelné předměty. Za každý absolvovaný předmět získáte určitý počet kreditů. Pozor zejména na povinné předměty – po druhém nesplnění opakovaně zapsaného povinného předmětu by vám bylo studium ukončeno. Nepostradatelným společníkem vám bude v průběhu studia informační systém STAG, v němž se zapisujete na termíny zkoušek, vybíráte a předzapisujete si předměty, ale také žádáte o ubytovací stipendium.

ŽIVOT V KAMPUSU

Pokud jste student Filozofické, Ekonomické, Přírodovědecké nebo Zemědělské fakulty, budete mít vše pěkně pohromadě v areálu kampusu – školu, koleje, knihovnu i menzu. České Budějovice ale nejsou žádná velkoměsto, takže i z ostatních fakult budete v kampusu na kole nebo trolejbusem za několik minut. Pouze Fakulta rybnářství a ochrany vod sídlí ve Vodňanech, ve městě rybám zaslíbeném. Pokud uvažujete o zvýhodněné předplatní jízdence na MHD, zajděte si pro ni do obchodního centra Mercury u autobusového nádraží, kde má dopravce centrálu.

Jihočeská univerzita má krásnou moderní knihovnu s příjemnými studovnami, wi-fi připojením a kavárnou. Do knihovny se dostanete přes platnou ISIC kartu. S návštěvou příliš neotálejte, doporučené literatury je jen

omezený počet. Podobný „nátřesk“ bývá při registracích celouniverzitních kurzů tělesné výchovy. V areálu kampusu je také menza, kam můžete zajít na snídani, oběd i večeři. Jídla jsou dotovaná a jejich cena je proto velmi příjemná, od 17 do 25 Kč za oběd.

NA KOLEJI BY CHTĚL BYDLET KAŽDÝ

Pokud jste nedostali kolej, není třeba zoufat. Sežeňte si na pár týdnů ubytování a s velkou pravděpodobností se během měsíce nějaké to místo uvolní. Ať už bydlíte na kolejích nebo ne, nezapomeňte si zařídit ubytovací stipendium. Při studiu se hodí každá koruna, takže k tomu obvykle studenty není nutné dvakrát vybízet. Musíte ale splnit základní podmínky, to znamená bydlet mimo okres České Budějovice a studovat v prezenční formě. Podrobné informace o podmínkách stipendia získáte na svém studijním oddělení. Letos bylo vypláceno stipendium 450 Kč za měsíc, od zimního semestru se nařízením rektora může jeho výše změnit podle aktuálního počtu oprávněných příjemců. Pro vaši představu, v letošním roce takhle univerzita rozdělí přes 28 milionů korun. Požádat o ubytovací stipendium musíte nejpozději do 15. listopadu prostřednictvím portálu STAG. Po přihlášení přejděte do sekce Moje studium a Moje údaje.

NENÍ PROFESOR JAKO PROFESOR

Ještě jste se nestačili zorientovat ve struktuře univerzity? Určitě budete mít možnost setkat se s panem rektorem, který pro vás několikrát za rok připravuje diskuzní setkání. Ptejte se rektora. Rektor je nejvyšším představitelem a reprezentantem univerzity, jmenuje prorektory jako své poradce pro studium, vědu a výzkum, zahraniční vztahy a rozvoj. Organizační chod rektorátu řídí pan kancléř, hospodaření školy paní kvestorka. Vy ale na fakultách přijdete do

kontaktu spíše s děkanem nebo děkankou, kteří stojí v jejich čele a jmenují proděkany pro specifické záležitosti. Pozor na středoškolské oslovení „pane profesore“. Teď už jste na akademické půdě, kde je profesor nejvyšší vědecko-pedagogický titul.

Jedním z orgánů univerzity je akademický senát, který jednou za čtyři roky volí rektora a má za úkol hájit zájmy akademické obce. Členy volí akademická obec sama. Jako student můžete volit své zástupce, na které se můžete obracet se svými připomínkami a podněty. Nebo můžete zkusit sami kandidovat.

KAM ZAJÍT VEČER

V Českých Budějovicích se nebudete nudit ani po škole. Pokud vám nestačí posedět s kamarády večer na kolejích a chcete se vydat do města za zábavou, nabízí Budějovice řadu možností. Můžete zajít do divadla nebo třeba na film do Cinestaru. Kdo nemá rád multiplexy, zvolí možná raději komornější digitální kino Kotva. Klubová scéna se soustředí v Mighty baru Velbloud a Café klubu Slavie, kde hrají i přední české kapely. Pokud dáváte přednost kavárenskému životu a zajímavým přednáškám, zkuste navštívit podniky Horká vana nebo Modrý dveře. Hospod je v centru velké množství, zeptejte se starších kolegů, kteří vám jistě rádi a dobře poradí.

V nejbližších měsících vás čeká také několik univerzitních akcí. Vše začíná v těchto dnech Vítáním prváků. Mnohem komornější zážitek vás bude čekat na prosincovém Adventním koncertě. V lednu se v kulturním domě Metropol koná tradiční reprezentační ples Jihočeské univerzity. V jarním semestru začíná doslova smršť studentských akcí v kampusu – stavění májky, festivaly Majáles, Sofie se baví, Odpad fest a mnoho dalších. Abyste byli v obraze, naladte si studentské rádio K2. ●

*Text: Miroslav Vlasák
Foto: Tomáš Stiborek*

VÍTÁNÍ PRVÁKŮ

Nelepší způsob, jak za jediný týden poznat město, ve kterém strávíte několik dalších let svého života. Tak by se dala stručně shrnout akce Vítání prváků, během níž jsou pro studenty připraveny kulturní a společenské akce, slevy na vstupy do klubů, kin a galerií. „Chceme prváky už od začátku dostat z kolejí do centra, ukázat jim možnosti trávení volného času,“ říká Jiří Váňa z Útvaru vnějších vztahů JU, který stál před dvěma lety spolu s Barborou Liškovou u zrodu akce. Velký respekt má podle něj Budějovický majáles, z něhož středoškolští studenti postupem času vytvořili jeden z největších nekomerčních festivalů živé kultury v ČR. „Jsem rád, že se do organizace Vítání aktivně zapojuje stále více studentů,“ doplnil Jiří Váňa.

HLAVNÍ AKCE:

Pondělí 7. října

15.00 OrientAkcni Express

Zaregistrujte do 6. října svůj čtyřčlenný tým a poznejte zábavnou formou České Budějovice. Start je u Akademické knihovny. První tři nejrychlejší týmy získají zajímavé ceny od našich partnerů. Akci pořádá studentská organizace AIESEC České Budějovice.

20.00 Kašpárkův Hrobeček – Lesní slavnost
Divadelní představení studentského spolku v Malém divadle.

Úterý 8. října

20.00 Párty studentského rádia K2

21.00 Silent Disco v Mighty baru Velbloud

Středa 9. října

11.00–15.00 Active day

Prezentace univerzitních a studentských zájmových a kulturních aktivit a spolků. Akce se koná v Akademické knihovně JU.

16.00–22.00 Univerzitní Votvírák

Hudební festival v kampusu, který pořádají studenti pro studenty. Vystoupí ONI, Mons Pubis, Epydemye, Bud&Nebo, Akia b.a.

Čtvrtek 10. října

15.00–22.00 T-music Back to School

Další ročník putovního festivalu, ve kterém špičkové české kapely zahrají zdarma k zahájení nového akademického roku. Vystoupí mj. Horkýže Slíže, UDG a Charlie Straight.

Více informací o programu, doprovodných akcích a slevách na www.vitani-prvaku.cz.

Kolik Vás stojí studentský život?

Vystačíte s penězi na měsíc? Chodíte na brigády?

SOŇA USTOHALOVÁ, 25 LET, FILOZOFICKÁ FAKULTA

Studentský život mě stojí tak pět tisíc měsíčně, někdy i víc, ale většinou s financemi vyjdu. Během školního roku jsem na brigádu nechodila, ale na další semestr bych si chtěla nějakou najít, vynahrazuji si to o prázdninách – většinu času totiž strávím právě v práci.

JAKUB VLČEK, 23 LET, PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

Studentský život mě vyjde asi na šest tisíc za měsíc. Brigádu mám, pracuji v Biologickém centru.

MONIKA NOVOTNÁ, 25 LET, ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

S penězi vycházím tip top, dělám brigádu, a když je škola, mám průměrně pět tisíc za měsíc – pomáhám kamarádce s e-shopem, takže pracuji doma. Teď jsem školu dodělala a jdu do Brna.

PETER DEMETER, 22 LET, FILOZOFICKÁ FAKULTA

Na studium a náklady s ním spojené potřebuji zhruba šest tisíc měsíčně, někdy více, někdy méně, ale s penězi vystačím. Na brigády chodím, mám jich víc.

Text a foto: Tomáš Svoboda

MARTINA BALZAROVÁ

PONOŘENÁ DO STUDIA

Bioložka, potápěčka, fotografka, studentka, předsedkyně Mezinárodního studentského klubu JU, kurátorka výstav na Biologickém centru Akademie věd. Zní to možná jako popis večerního dámského setkání v kavárně, všechny tyto funkce ale zastává jedna osoba – Martina Balzarová, doktorandka Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity, která v těchto dnech vydává svoji první knihu Podmořská setkávání 1 – Příšerky a trpaslíci.

Martina patří k lidem, u nichž přemýšlíte, jestli má den 24 nebo 36 hodin. Když není ve škole, pravděpodobně se někde potápí nebo objíždí republiku s přednáškami a fotografickými výstavami. Česká televize o ní natočila dokument, její podmořský film běží ve žlutých autobusech. V době našeho setkání se právě vrátila z měsíčního monitorování želv a delfinů v Rudém moři. Egypt je její zamilovaná lokalita, jezdí sem od čtrnácti let. Nic ale nemá zadarmo. Na cestu si musela od mládí vydělávat, nejprve půjčovala potápěčům výbavu, od osmnácti let už díky absolvování kurzu Dive master sama provádí turisty podmořským světem. „Zrovna včera jsem absolvovala instruktorský kurz na výuku monitoringu korálových útesů v Rudém moři a Indickém oceánu,“ dodává jen tak mimoděk šestadvacetiletá rodačka z Teplic.

ŽRALOK JE MILÉ ZVÍŘÁTKO

Mladá biologka se potápí po celém světě, setkává se s mořskými živočichy, o nichž běžný člověk nemá zdání. Pestrobarevný rozedrancí a perutýni, důstojné plující manty. Ale také želvy, delfíni a žraloci. „Moje první setkání se žralokem bylo krásné a hrozně překvapivé pro obě strany. Teprve teď se díky fotografií potvrdilo, že se jednalo o jediného žijícího

zástupce fosilního rodu *Hemipristis elongatus*, kterého se dosud ve volné přírodě nikdy pořádně nepodařilo nafotit. Dokonce mi nedávno volali z Anglie, že chtějí mou fotku použít do encyklopedie,“ popisuje Martina Balzarová unikátní setkání a zároveň se snaží bořit spielbergovský mýtus žraloka zabijáka: „Žralok je hrozně milé zvířátko s předvídatelným chováním. Stačí ho lehce rukou odsunout a on to pochopí. Žádné zběsilé mlácení přes čumák. Mnohem více útoků je

od delfínů, kteří jsou naopak chytří a nevyzpytatelní, klidně zabijí pro zábavu. O tom se tolik nemluví," dodává. Také o mořských želvách hovoří jako o svých kamarádkách, na oblíbené lokalitě v Egyptě je má dokonce pojmenované.

NEKONČÍCÍ FAKULTNÍ PUTOVÁNÍ

Martina Balzarová je také věčnou studentkou v tom nejlepší smyslu. Možná i rekordmankou v počtu absolvovaných studií na různých fakultách Jihočeské univerzity. Začínala na Přírodovědecké fakultě studiem Zoologie se zaměřením na Ekologii živočichů. Současně absolvovala magisterský program Učitelství biologie pro SŠ na Pedagogické fakultě JU, později si jako zpestření přidala ještě dvouletý kurz Znaková řeč v rámci celoživotního vzdělávání na Teologické fakultě. V současné době ji láká studium cestovního ruchu na Ekonomické fakultě. V minulém roce již vyučovala na Přírodovědecké a Zemědělské fakultě a na Fakultě rybářství a ochrany vod.

NA PŘÍRODOVĚDECKOU FAKULTU NEDÁM DOPUSTIT

Přírodovědecká fakulta je ale její srdeční záležitost. „Za nic na světě bych ji nevyměnila. U nás se profesori studentům věnují i nad rámec ve svém volném čase, je to tu takové až rodinné. A k tomu nové perfektní vybavení a možnost být neustále v terénu na zajímavých místech. Takže mladí přírodovědci, poďte do Budějovic,“ nemůže si Balzarová vynachválit svoji domovskou fakultu. Ráda by tu zůstala i jako vyučující a věnovala se vědě a výzkumu.

Martina se v nejbližší době chystá dokončit doktorské studium dizertací na téma Symbiotické vztahy mezi sasankami a krevetami. Přesto má plnou hlavu dalších plánů. „Chystám se jet potápět do Súdánu, kde je prý Rudé moře ještě zajímavější, jsou tam

hejna kladivounů. Pomalu také začínám připravovat druhý díl knihy Podmořská setkávání, který bude tentokrát o korálových útesech,“ dodává neúnavná studentka Přírodovědecké fakulty a já raději vypínám diktafon, protože i tenhle článek má svoji omezenou kapacitu. Víc takových akčních lidí! ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: archiv Martiny Balzarové

REKTOR LIBOR GRUBHOFFER

NEMLČÍM, KDYŽ JE POTŘEBA SE OZVAT

Jsmo na hoře Kleti, oblíbeném místě rektora Jihočeské univerzity Libora Grubhoffera. Tady relaxuje a třeba také opravuje diplomové práce. Před rozhovorem si na chvíli posteskuje, jak rád by teď „vlajkoval klíšata v transektu kletské sjezdovky a pak je v laborce homogenizoval na kašičku“. Nezapře tak v sobě renomovaného odborníka přes infekční nemoci přenášené klíšaty. Označení vědec se ale rozhodně brání, spíše by použil vědecký pracovník nebo badatel.

Nejčastěji Libora Grubhoffera zastihnete v trojúhelníku mezi rektorátem, laboratořemi jeho domovské Přírodovědecké fakulty, na které stále vyučuje, a Parazitologickým ústavem Akademie věd. Poměrně často ho ale můžete potkat třeba i na univerzitě v Linci, kde spoluzaložil prestižní přeshraniční obor Biologická chemie.

Kdybychom měli použít slovník posledních měsíců, jste člověk, kterému společenské dění není „putna“. Ať je to podpora studentů proti komunistickému radnímu nebo ostré vyhranění vůči současnému prezidentovi v kauze profesury Martina C. Putny. Je vám míra, řekněme, jisté nediplomatickosti vrozená od přírody?

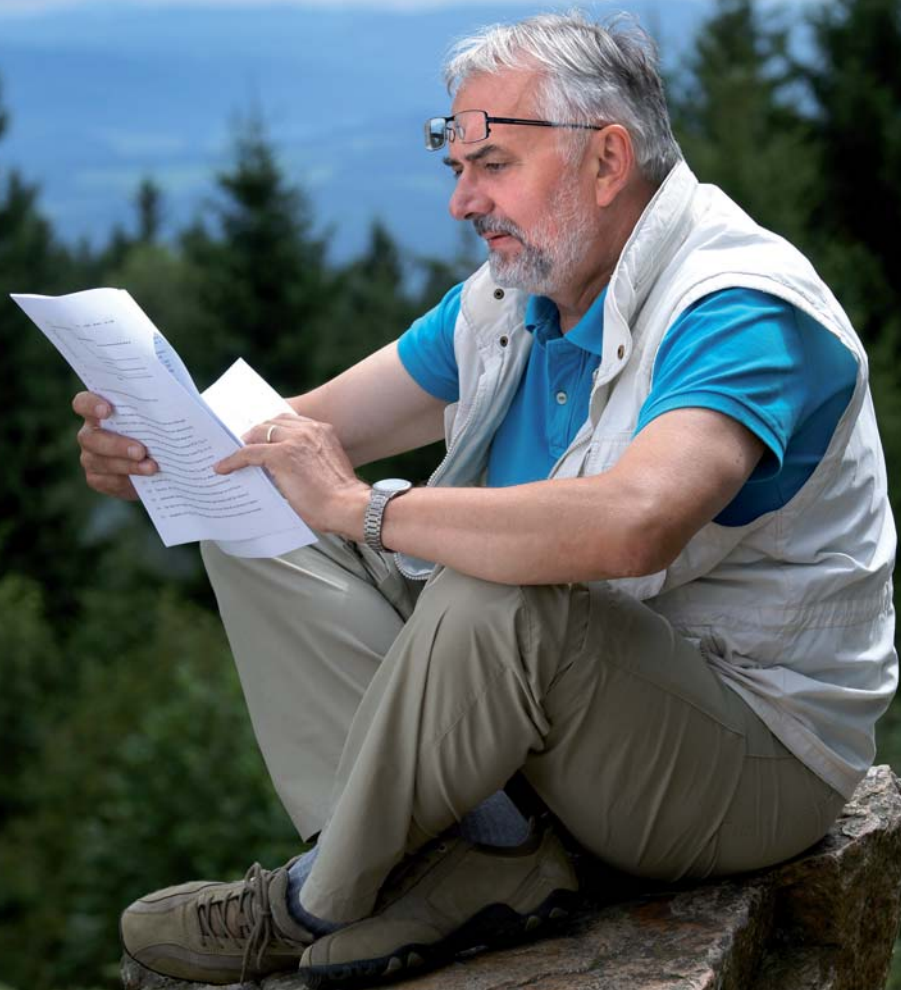
Jsem takový od přírody, nejspíš po svém dědečkovi. Je v tom asi zvláštní forma tvrdohlavosti. Někdy ale bývá tvrdohlavost spojována s patentem na rozum. Ten já si nepřisvojuji, nepotřebuji mít nad někým navrch. Mám v sobě spíše takovou urputnost a neodolatelné pokušení nemlčet, když je třeba se ozvat. Řeším to jakousi permanentní

komparací s vlastním svědomím. Mám také určitou zásadu – vybírat ze dvou možných cest tu těžší. Za ta léta mě život naučil, že je to zpravidla správná volba, člověk nemá uhýbat a situaci si zjednodušovat. Pokud mám potřebu vyjádřit se, je to také tím, že jsem velkým vyznavačem občanské společnosti a politickým člověkem v nestranickém slova smyslu. Bohužel však není možné, aby společnost existovala bez politických stran. Zdůrazňuji to „bohužel“.

Jste tedy stále ještě optimista, nebo už spíše skeptik, který příliš nevěří, že do politiky chodí lidé s čistými úmysly?

Já tento názor sdílím a nikterak mě neteší, protože svým založením jsem optimista a člověk, který věří v konečná pozitivní řešení. I když nás znovu a znovu politické strany zklamávají. Pokud občas upadám do skepse, tak si vzpomenu na bývalou kolegyni ve Spojených státech, která trochu tlumila mou porevoluční euforii a upozorňovala, že demokracie se buduje dlouho a těžce, se všemi dramatickými projevy korupce a klientelismu.

*Na Kleti často Libor
Grubhoffer pročítá práce
svých studentů.*

Nebojíte se být otevřený a jít pro ostřejší slovo. Zdá se, že už vás díky tomu média přijala za talking head. Těší vás to?

Tuším, kam asi míříte. Setkal jsem se i s různými poznámkami, že se zviditelňuji. Přiznám se, že v souvislosti s Martinem Putnou už pro mě byly opakované kontakty s novináři nepříjemné. Vydal jsem prohlášení a z mého pohledu to stačilo. Média si ale řekla: zavoláme jihočeskému rektorovi, ten se nebojí promluvit. Se značnou dávkou ironie jsem potom občas použil větu „Jak málo stačí v této zemi stát se hrdinou...“

Vraťme se ještě ke kauzám Martin Putna a komunističtí radní. Dostal jste nějaké reakce od lidí, nebo dokonce z vyšších míst?

Z nejvyšších míst jsem žádnou odezvu nezažnamenal. Pokud jde o reakci veřejnosti, mám schovány e-maily, které byly v kauze Martina Putny až na výjimky veskrze pozi-

tivní. Trochu jiné to bylo po mém loňském vystoupení na protest proti novému složení krajské rady. Tam jsem dostal velké množství reakcí, z nichž dost bylo také negativních.

Trochu to napovídá tomu, jak asi dopadnou letošní volby. Šel jste na demonstraci za sebe, nebo jste jako rektor hájil zájmy studentů?

Šel jsem tam za sebe, i když v mé pozici rektora to nelze dost dobře oddělit. Použil jsem trochu rafinovanou formuli „Já, rektor, a se mnou podstatná část univerzity...“, ta je myslím nezpochybnitelná. To vyhranění vůči komunismu je zakořeněné už rodově, pocházím ze živnostnické rodiny, kde všichni moji příbuzní byli zpravidla obchodníci nebo hostinští. Já jsem první, kdo z tohoto předurčení sešel, protože majetek nám komunisté v 50. letech sebrali. Nemohl jsem proto v této rodinné tradici pokračovat a paradoxně se tak mohl věnovat dalšímu studiu.

Jak vám vlastně jako původně vědeckému pracovníkovi sedí reprezentativní funkce? Našel jste se v ní, nebo jste rád, když utečete do laboratoře k mikroskopu?

(dlouze přemýšlí) Víte, mě na vědě nejvíce baví lidé. Už nemám abstrák jako dříve, že nemohu každé ráno zkontrolovat, jak se daří buňkám či probíhajícím pokusům. O tyhle zážitky vás nová funkce přirozeně připraví. Teď ale vím, že se o vše starají v laboratoři moji kolegové. Za každým objevem jsou lidé a mě zajímá, jací jsou to lidé, jaké pohnutky je vedou. Proto mě třeba baví memoárová literatura. Funkce rektora, stejně jako předtím děkana, je prací s lidmi a ta mě naplňuje. Potřebuji s nimi být v kontaktu, neustále „v terénu“.

To vám věřím. Když vás potkám, jak diskutujete se studenty nebo s nimi stavíte

májku, vůbec z toho nevyznívá křečovitá snaha se zviditelnit nebo zalíbit, ale přirozená komunikativnost. Co pro vás znamenají mladí lidé?

Mně to přijde jako úplně normální a přirozená potřeba, mám rád prostředí mladých lidí, kontakt s nimi mi dodává energii a udržuje mě v duševní svěžesti. Můj americký kolega, velíkan přes klíšťata Jim Oliver, mi nedávno říkal: „Libore, to je taková otrava s těmi starými lidmi.“ Strašně rád chodím mezi lidi. Občas jdu pozdravit kolegy, poděkovat jim za práci, kontakt s nimi je pro mě důležitý. Stejně tak oni mají otevřené dveře ke mně.

Mám takovou zásadu vybírat ze dvou možných cest tu těžší. Za ta léta mě život naučil, že je to zpravidla správná volba.

Tady na Kleti rád opravujete práce svých studentů. Jak jste se vy sám vlastně dostal k biochemii?

Musím říct, že jsem si vlastně splnil sen. Od mala jsem měl vztah k přírodě. Ve 14 letech jsem věděl, že chci být biochemikem. Mohl za to báječný učitel ze základní školy Jarmil Feltl, který mě přirozeně vtáhl do děje. Dlouho jsem měl vyhraněný zájem o biologii a chemii, při rozhodování jsem zvolil chemii a nakonec jsem skončil u biochemie, která oba obory propojuje.

Vystudoval jste přírodovědeckou fakultu, kam vedly vaše další profesní kroky?

Přes skvělou zkušenost ve výzkumném ústavu organických syntéz v Pardubicích, kde pracovala celá plejáda vynikajících chemiků, jsem se dostal do mnohem anonymnější Prahy, kde dohled režimu nebyl tak silný. Pořád mě to táhlo k molekulové podstatě virů, patogenů a původců infekčních onemocnění. Podařilo se mně dostat k panu docentu Dimitriji Slonimovi, legendě československé a světové virologie. Vzal si mě do své laboratoře v Ústavu sér a očkovacích látek v Praze,

tři roky jsem u něho pracoval a žiji z toho dodnes. S mým panem šéfem jsem dodnes v těsném kontaktu, nedávno oslavil 88. narozeniny, je to úžasná osobnost.

Uvažoval jste někdy o emigraci?

Věděl jsem, že smysl mé práce je v laboratoři, v experimentální práci. Starat se o manažerské záležitosti bylo výsadou komunistů. Měl jsem vždycky jasno, že vstup do strany je pro mě kategoricky nepřijatelný. Zároveň jsem ale věděl, že bych nikdy nemohl emigrovat, na to jsem až moc pevně zakořeněný u nás na Ždárských vrších. Věděl jsem, že jsme

za železnou oponou a že se už možná nikdy nepodíváme ven. Samozřejmě mi bylo jasné, že na Západě, třeba v Heidelbergu nebo ve Vídni, bych mohl ve svém oboru udělat mnohem více. Ale s tím jsem byl smířený. V tu dobu začala vznikat pracoviště Akademie věd v Českých Budějovicích, kde mi byl přislíben byt a spolu s dalšími mladými kolegy jsem přesídlil na jih Čech.

Kde vlastně člověk získá hlubší vztah ke klíšťatům? Asi to nebylo tak, že malý Libor seděl na louce u Poličky, lezlo po něm klíště a on si řekl, že s tímhle nepřiliš pohledným zvířátkem spojí svůj život.

Já jsem chtěl původně spojit svůj život s květinami. Dědeček Jindřich mě vedl k zájmu o přírodu, byl to takový intelektuálně založený hostinský, nemohl jít studovat na kantora. Klíšťata přišla do mého života vlastně náhodou, a to původně pouze jako objekt výzkumu – přenašeč původců infekčních onemocnění. U docenta Slonima jsem předtím zkoumal viry příušnic a spalniček. Do Budějovic už jsem šel s vědomím, že změním téma své výzkumné práce a budu se věnovat viru klíšťové encefalitidy.

Nakonec jste v této oblasti stál u několika významných objevů. A studenti vás následují. Váš bývalý doktorand si nedávno jeden světový objev nechal patentovat.

Objev mého bývalého doktoranda Ondřeje Hajduška je založen na významu železa z hostitelské krve v procesu reprodukce klíšťat v přírodě. Ondra objevil v klíštěti novou bílkovinu feritin 2, který přenáší železo z hemolymfy samičky do zrajících vajíček. Protilátky v krvi pokusného králíka po jeho imunizaci feritinem 2 způsobí, že klíště na hostiteli přestane sát, odpadne a nedokončí vývoj oplozených vajíček. Objev jsme publikovali v prestižním americkém časopise PNAS.

Jako rektor jste stále ještě v první polovině mandátu. S čím jste do této funkce vstupoval, daří se věci realizovat, nebo je naopak něco, z čeho jste musel slevit?

Od počátku se snažím maximálním způsobem otevřít univerzitu dovnitř i ven. Aby studenti i zaměstnanci věděli, že dveře ke mně mají stále otevřené. Univerzita je organizmus, který musí nakládat s akademickými svobodami, právy a povinnostmi a nedopustit jejich deformaci. Trvale se snažím se svými nejbližšími spolupracovníky odstraňovat překážky mezi rektorátem, spojeným s univerzitní administrativou, a fakultami. A to říkám jako bývalý děkan. Snad budeme jednou všichni dýchat za jednu univerzitu. Velkými tématy jsou pro mě oživení kampusu a mezinárodní spolupráce, nejen v trojúhelníku Budějovice-Pasov-Linec, ale v celé Evropě, Americe a dalších částech světa. A na mysl přitom musíme trvale mít základní poslání univerzity, kterým je výchova kvalitních absolventů pro 21. století. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Aleš Motejl

Prof. RNDr. Libor Grubhoffer, CSc. (56)

Od roku 2012 stojí v čele Jihočeské univerzity. Je profesorem molekulární a buněčné biologie a genetiky se zaměřením na biochemii a molekulární biologii parazitů.

Předmětem jeho odborného zájmu jsou molekulární a buněčné procesy, které se uplatňují při přenosu viru klíšťové encefalitidy a spirochét lysmské boreliózy klíšťaty. V současné době vede Laboratoř molekulární ekologie vektorů a patogenů, vyučuje předměty Biochemie a Biochemistry a je garantem přeshraničního studijního programu Biological Chemistry s Univerzitou Johannesse Keplera v Linci.

V minulosti byl ředitelem Parazitologického ústavu AV ČR, prorektorem JU pro zahraniční vztahy, děkanem Biologické (později Přírodovědecké) fakulty. Libor Grubhoffer pochází z Oldříše u Poličky, je podruhé ženatý, z prvního manželství má dva syny, z druhého dceru.

FENOMÉN ZAPPA

Frank Zappa byl vždycky trochu jiný než tradiční ikony hudebního průmyslu. Ironický, sarkastický, provokující, experimentující, cynický. Když se hippies v 60. letech snažili naivně zachránit svět květinami, Zappa vydal album s kontroverzním názvem „Jsme v tom jen pro peníze“. Neúnavně kritizoval americký establishment, konzervativce, americký puritanismus, cenzuru. Po hudební stránce byla jeho alba naprosto nevypočitatelná. Vycházela z rockových postupů, ale zcela je nabourávala experimentálními plochami, kompozicemi na pomezí vážné hudby a jazzu, mluvenými pasážemi. Nikdo nemohl dopředu odhadnout, s čím Zappa přijde přišť.

Děkan Filozofické fakulty profesor Vladimír Papoušek byl vždy Zappovým obdivovatelem. Spolu s kolegy z Ústavu bohemistiky FF JU v září uspořádal v Čechách zcela ojedinělou konferenci Fenomén Zappa, na níž se sjeli zappologové, literární vědci, hudební publicisté, členové fanklubu a pamětníci tohoto avantgardního muzikanta. Konference přinesla nové pohledy na transformaci amerického fenoménu do jiného kulturního prostředí a na jeho vliv na český underground. Málokdo už dnes také ví, že Frank Zappa byl s českým porevolučním prostředím nějakou chvíli spjatý jako vládní konzultant, poté byl ale na nátlak USA odvolán.

„Pro celou naši generaci byl Zappa nesmírně inspirativní. Byl vždycky jiný než vše, co k nám přicházelo, představoval pro nás dobrodružství, únik z normalizační šedi. Neznali jsme tehdy zcela přesný význam textů ani americký kontext, ale věděli jsme, že to je náš člověk. Jako

Děkan FF JU Vladimír Papoušek spolu s kolegy uspořádal ojedinělou konferenci českých „zappologů“.

by nám říkal: Bacha, oni vám lžou,“ vysvětluje profesor Papoušek vliv na českou komunitu undergroundových intelektuálů.

Na konferenci bude navazovat stejnojmenná kniha, kterou navíc obohatí citace Zappových přátel z řad českých emigrantů. „Řada jeho skutečných přátel příliš nestojí o popularitu a zviditelnění a jejich výpovědi jsou proto velmi cenné,“ doplnil Vladimír Papoušek, který předloni obdržel cenu Magnesia Litera za knihu Dějiny nové moderny. ●

*Text: Miroslav Vlasák
Foto: archiv FF JU*

TEP RAČÍHO SRDCE

Semice jsou malá obec na okraji Píseckých hor. Stojíme na břehu revitalizovaného rybníka přímo v intravilánu obce, na stole leží krabice plné raků. Každý z nich dnes skončí ve volné přírodě. Mladá, asi třicetiletá novinářka bere do ruky svého prvního raka v životě. Má trochu obavu, jestli ji neštípne klepety. „Svým studentům říkám, že koho jednou rak neštípne, ten ode mě nedostane zápočet,“ směje se Pavel Kozák, ředitel Výzkumného ústavu rybářského a hydrobiologického Fakulty rybářství a ochrany vod ve Vodňanech. Už více než deset let se aktivně věnuje reintrodukcí raka říčního do přírody. Dnes je jeho velký den. Spolu s kolegy z vodňanského ústavu vysadí do volné přírody téměř sedmdesát samic, které právě odchovaly ráčata. Několik desítek samců už na ně čeká na dně semického rybníka. Kamery a diktafony zvědavých novinářů pracují naplno. Vždyt dnešní generace už zná spíše kraba z Jadranu než raka z české řeky.

MÍSTNÍ SI RAKA POHLÍDAJÍ

Obyvatelé Semic si před lety svépomocí vyčistili rybník a vybudovali na něm pěknou kamennou hráz. Takové podmínky jsou jak stvořené pro kvalitní život raka. Dostatek úkrytů, dostatek potravy, málo predátorů. „Aktivita na vysazení raků do toho rybníka nevzešla ani tak od nás, ale přímo od místních obyvatel, takže věřím, že se o ně dobře postarají. Místní jsou hrdí na to, že mají ve svém rybníku ohroženého živočicha. Zavázali se, že nebudou využívat rybník k produkčním účelům. Pokud by se náhodou ryby

Pracovníci Fakulty rybářství a ochrany vod JU obnovují populaci raka říčního na jihu Čech.

samovolně přemnožily, je potřeba je odlovit,“ říká Pavel Kozák a nemá tak strach ani z případných pytláků, kteří by raka říčního lovili kvůli jeho masu, jež patří mezi gurmány k nejvyhlášenějším.

RAČÍ KANIBALISMUS

Kapacita rybníka ale není nekonečná. Po dnešním dni tu bude vysazeno přibližně sto třicet generacních raků a během pěti až deseti let by mohl jejich počet přirozenou cestou vzrůst na několik stovek.

„Reálně ale přemnožení raka hrozit nemůže. Jsou tu sice tisíce úkrytů a malé množství predátorů, čímž se vlastně kapacita rybníka zvětšuje, nemůžeme ale čekat, že když jedna

samice přivede na svět dvacet až sto rácat ročně, že bychom si počet násobili a dostali se na populaci deset tisíc raků. V takovém případě vznikne menší nabídka úkrytů a méně potravy a nastupuje kanibalismus, ať už na mláďatech nebo na jedincích, kteří zrovna svlékají krunýř,“ vysvětluje Pavel Kozák. Sám odhaduje mezní stav na tisíc dospělých jedinců.

CO SE DĚJE NA DNĚ

Během našeho povídání si několik zájemců bere raky do ruky a pouští je do vody podél hráze. Vytahují jeden exemplář z dřevěné bedýnky s trávou a opatrně jej pouštím do vody, přímo mezi kameny. Zajímá mě, co se asi v tuhle chvíli děje na dně rybníka. „Teď raci nemají náladu na budování komunity, každý si asi rychle našel svůj úkryt, možná pár jedinců se vydalo dál. Teprve v noci začnou zkoumat terén a vyhledají si svůj stabilní úkryt i vzdálenější,“ odhaduje Pavel Kozák. Rak je noční živočich, predátoři totiž loví přes den a orientují se pomocí zraku. Aktivita raka začíná při západu slunce a pokračuje v ranních hodinách. Raci ve stabilních lokalitách svůj úkryt a oblast lovu příliš nemění. V potoce, kde se mění hladina vody, může být situace jiná. U invazního amerického raka pruhovaného je zaznamenána i sezónní migrace z Orlíka do přítoků za potravou a kyslíkem, v zimě se pak raci vracejí zpět do přehrad, která tolik nepromrzá.

Rak je jako chemická laboratoř – zachytí sebemenší změnu kvality vody.

ON FAKT COUVÁ

Bedýnky s raky se pomalu vyprazdňují. Jedna z dam raka vypustila na kamennou propust a zvědavě jej pozoruje. „Jé, on fakt couvá,“ zvolá překvapeně. To jen potvrzuje, jak mladá generace málo zná tohoto kriticky ohroženého živočicha. Rak opravdu dokáže couvat, ale chodí popředu ve vodě i na souši.

Markantní je jeho úniková reakce ve vodě před predátorem. To potom rychle nastartuje svůj „raketový motor“ – smrští zadeček a za pomoci ocasní ploutvičky udělá hbitý pohyb dozadu. Pokud přijde útok zezadu, rak se prudce vymrští spíše směrem nahoru, aby neskončil přímo v tlamě predátora. Je dobré tyto modely chování znát, pokud raky chytáme do sítíky.

TEP RAČÍHO SRDCE

Už dlouho se ví, že rak funguje jako chemická laboratoř – zachytí sebemenší změnu kvality vody. Výzkumníci ve Vodňanech vyvíjejí systém monitoringu kvality pitné vody ve vodárnách, pivovarech a úpravnách vody právě pomocí tepu račího srdce. Malá sonda na bázi optického senzoru se přilepí na račí krunýř a snímá aktivitu račího srdce. Počítač vyhodnotí, zda je situace v normálu, nebo je tep

výrazně zvýšený a reakce nestandardní. Rak reaguje rychle a citlivě, na rozdíl od bioindikátorů, které v současné době běžně využívají úpravní vody. Leklý pstruh sice také vyhodnotí kvalitu vody, ale to už bývá pozdě. Naopak rak funguje jako dokonalý výstražný alarm.

V tuto chvíli probíhají v laboratořích výzkumy vyhodnocující reakce raka na pach jiného raka, na potravu nebo predátora. Nejsilnější reakce u samců způsobuje potravina. „Samci jdou za žrádlem, to je jako u lidí. Zatím se nám neprojevila až tak silná reakce na samice, ale je to tím, že teď není období páření,“ přiznává Pavel Kozák. Dalším experimentem bude reakce na soli, dusičnan a toxické látky.

BOJ PROTI RAČÍMU MORU

Rak říční a rak kamenáč jsou jedinými původními druhy v České republice, v současné době jsou oba kriticky ohrožení. Rak říční je ušlechtilý, kvalita masa je u něj vysoce ceněna. Dospělý jedinec dosahuje velikosti 12-13 centimetrů, měřeno bez klepet. Dožívá se kolem patnácti let, čím teplejší lokalita, tím rychlejší životní cyklus. Rak je všežravec, sežere vše od tlejícího listí přes rostliny až po živé i uhynulé živočichy. Stejně tak on sám je potravou prakticky všech živočichů, od kapra až po vydra nebo volavku. V našich oblastech se dále vyskytuje rak bahenní, který je sice evropský, ale do Čech byl introdukovan až koncem 19. století z východních oblastí. Dnes se již považuje za zdomácnělého a je

dokonce zařazen mezi ohrožené druhy. Problémem několika posledních desetiletí jsou dva nepůvodní druhy raků – pruhovaný a signální, kteří byli do Evropy dovezeni z Ameriky jako náhrada za ustupujícího raka říčního. Rychleji rostou, rychleji se reprodukuje, maso je taktéž požitelné, bohužel jsou však přenašeči račího moru, který decimuje původní populaci raků. V Česku je v tuto chvíli asi osm set lokalit s rakem říčním. Ač se toto číslo zdá být vysoké, jedná se pouze o deset nebo dvacet procent původního stavu před vypuknutím račího moru. Přitom lepší se kvalita vody a lokalit by umožňovala návrat populace raků zpět.

NÁVRAT RAKA DO PŘÍRODY

Je poledne. Všech šedesát sedm samic raka říčního je ve vodě. Jejich ráčata jsou nyní v péči zaměstnanců vodňanské laboratoře a budou vysazena na další lokality, kterých je jen na Písecku šest. Samičky ze semického rybníka se na podzim spáří a na jaře přivedou první generaci potomstva. Všichni vysazení samci byli označeni malou červenou značkou, takže za čtyři nebo pět let při výlovu rybníka budou v nové populaci raků snadno rozpoznatelní. Nezbyvá než věřit, že i díky pracovníkům Jihočeské univerzity bude reintrodukce raka říčního do přírody úspěšná a jeden ze dvou našich původních druhů se vrátí zpět do české krajiny, kam odedávna patří. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Tomáš Stiborek

Zažij

Lásku

v přímém přenosu!

EMOCE / FANTAZIE / LÁSKA / RELAX - Jihočeské divadlo studentům
akce pro studenty 2013

Jihočeské divadlo

Milí studenti,

už jste měli možnost navštívit některé z představení Jihočeského divadla? Připravili jsme pro Vás jedinečný dárek v podobě dvou kupónů, které si v pokladně Jihočeského divadla budete moci vyměnit za vstupenky na libovolné představení z naší produkce. Tato akce je určena všem studentům vysokých škol bez ohledu na ročník.

Více informací se dozvíte na webových stránkách www.jihoceskedivadlo.cz v sekci studentům.

BIBLE

BEZ HRANIC

Nejčtenější kniha světa, Bible, se překládá do znakového jazyka.

Je to unikátní projekt. Neslyšící lidé budou mít konečně možnost seznámit se s obsahem jednoho ze základních kamenů dědictví lidstva. V České republice zatím neexistuje žádný výukový materiál z oblasti teologie a etiky v českém znakovém jazyce pro neslyšící. Nový projekt, který vede Teologická fakulta Jihočeské univerzity a spolupracuje na něm s odborníky z dalších univerzit, tak zaplňuje velkou mezeru ve vzdělávání a v práci s lidmi s touto specifickou potřebou.

90 KAPITOL NA VIDEO

Výsledkem projektu bude video, kde neslyšící nabídnou ve znakovém jazyce 90 vybraných kapitol z Bible, přičemž 60 jich bude ze Starého zákona, 30 z Nového zákona. Jde z teologického pohledu o ty nedůležitější pasáže Písma svatého. „Nejde o kritický výklad ani o nějaké zjednodušení textů. Chceme nabídnout plnohodnotné texty, které budou přeloženy přímo z hebrejštiny a řečtiny do češtiny pro neslyšící,“ říká jeden z garantů projektu Adam Mackerle z oddělení biblických věd Teologické fakulty JU.

Bible bez hranic vzniká na základě akutních potřeb neslyšících, ale také odborníků ze sociální služby a pedagogů z mateřských, základních i středních škol pro sluchově postižené. Vybraní neslyšící se na překladech textů sami podílejí. Zahraniční praxe totiž ukazuje, že právě angažovanost komunity je jedním z nejdůležitějších momentů úspěšnosti celé myšlenky.

PRÁCE JAKO V 9. STOLETÍ

S natáčením jednotlivých kapitol, které budou pak volně ke stažení na webových stránkách projektu, se začne zřejmě v říjnu. Vzhledem k náročné práci, která akademiky, tlumočníky i neslyšící čeká, bude práce vrcholit až na konci roku 2017. „Odhadujeme, že stihneme natočit dvě kapitoly měsíčně,“ říká Adam Mackerle. Příkladně projekt tak trochu k práci Cyrila a Metoděje, kteří překládali Bibli do staroslověnštiny, tedy do tehdy nového jazyka, který neměl dostatečnou zásobu slov. I Výkladový slovník českého znakového jazyka se díky překladu rozroste o nové znaky. „Pomáháme, aby biblický svět, který spoluvytvářel naše kulturní povědomí a uvědomění po 2000 let, mohl působit i při vytváření kulturního, myšlenkového a jazykového světa neslyšících,“ dodává Adam Mackerle. Natáčet se bude ve středisku Teiresiás na Masarykově univerzitě v Brně, kde jsou k tomu ideální podmínky. „Překlady Bible, respektive jejich částí, do znako-

- << Biblické příběhy na videu budou doplněny výtvarným zpracováním, které slouží také jako pomůcka pro větší obrazovou názornost textů.
- ✓ Na snímku jeden z garantů projektu Adam Mackerle a hlavní autorka a koordinátorka projektu Gabriela Kocmichová.

vých jazyků v zahraničí již existují. V tuto chvíli se jimi může pochlubit zhruba 40 zemí světa. Ten český překlad bude ovšem patřit k těm rozhodně nejobsáhlejším," říká hlavní autorka a koordinátorka projektu Gabriela Kocmichová.

NESLYŠÍCÍCH JE ASI 9 TISÍC

Sluchové postižení představuje nejtěžší bariéru v komunikaci. Neslyšící, tedy osoby s praktickou hluchotou, používají ke komunikaci český znakový jazyk. Kvalifikovaný odhad uvádí pro Českou republiku kolem 9 tisíc uživatelů. Většina z nich se s postižením již narodila. Je třeba si uvědomit, že rodilí neslyšící češtinu znají na úrovni cizího jazyka, a to podle svých intelektuálních možností, rodinného zázemí a vzdělání. Vizuelní jazyk v pohybu je pro ně přirozený, číst psaný jazyk naopak nepřirozené. Pochopit Bibli tak mohou pouze ve znakovém jazyce jako v jediném přirozeném komunikačním prostředku.

- ✓ Bible pro neslyšící nabídne plnohodnotné texty, které budou přeloženy přímo z hebrejštiny a řečtiny do češtiny pro neslyšící.

ZNAKOVÝ JAZYK SE VYVÍJÍ

Český znakový jazyk prochází, jako každý jiný jazyk, svým vývojem, vznikají nové znaky, ve kterých se odrážejí sociokulturní potřeby neslyšících. Do 90. let 20. století se nepoužíval ani při vyučování v českých školách pro sluchově postižené. Teprve v roce 1998 byl přijat Zákon o znakové řeči, který deklaroval neslyšícím právo na vzdělávání v rodném jazyce. Schopnost komunikace je přitom základem integrace této skupiny do společnosti. Té v současnosti napomáhá též rozvoj multimédií, protože používání vizuálních výukových materiálů a komunikačních prostředků, jako je například Skype, videochat, instruktážní návody ve formě videí nebo mobilní telefony s kamerou, je dnes zcela běžné pro většinovou společnost. ●

Text: Bc. Kateřina Kabrnová

Foto: archiv Teologické fakulty JU a Profimedia

JSOU

HOUBY

*Česko je houbařská velmoc.
Může ale konzumace hub
představovat zdravotní riziko?*

RADIOAKTIVNÍ?

Svrcholící houbařskou sezónou se čas od času na internetu vyrojí spekulace, nakolik je konzumace hub zdraví prospěšná a zda nehrozí nebezpečí v souvislosti s jejich schopností hromadit těžké kovy a radioaktivní prvky. Pro profesora Pavla Kalače ze Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity jsou houby celoživotním koníčkem, vydal o nich dokonce knihu „Houby – víme, co jíme?“

ŽAMPIONY HROMADÍ TĚŽKÉ KOVY

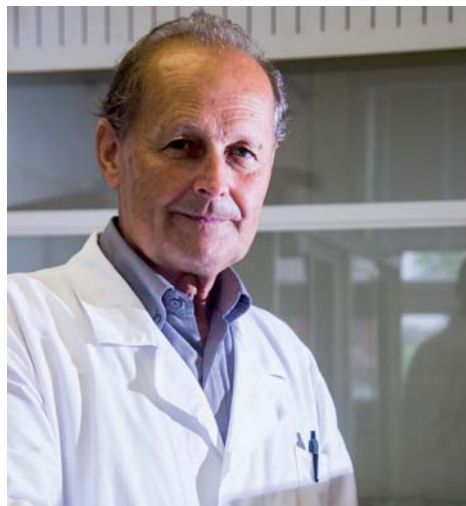
Pavel Kalač není profesí mykolog, jen nadšený houbař, který se ve volném čase zabývá jejich výzkumem z hlediska obsahu stopových prvků a kontaminace těžkými kovy. Když v 70. letech jeho starší kolegové stanovovali stopové prvky v řadě biologických materiálů, zkusil ve volných chvílích zkoumat také houby. Jejich pracoviště tak vlastně patřilo mezi první na světě, kde podobný výzkum probíhal. „Ono to má svoji lo-

giku, zatímco střední Evropa a Dálný východ houby sbírá, v západní Evropě nebo Americe jsou houbaři považováni spíše za raritu. Proto zatím ani neexistuje pořádný výzkum o škodlivosti či výživovém přínosu hub pro lidský organismus. Země, v nichž jsou houby oblíbeným pokrmem, nemají dost prostředků na výzkum. A platí to i opačně. Chtěl jsem v Británii podobný výzkum iniciovat, zrovna se ale soustředili na využitelnost zinku z krabů. Jiný kraj, jiné potřeby,“ popisuje profesor katedry aplikované chemie.

Nejvíce těžkých kovů, mezi něž patří kadmium, olovo a rtuť, kumulují z jedlých hub volně rostoucí žampiony a bedly. Na rozdíl od rostlin mají totiž houby obrovské podhoubí a kovy z nahromaděných průmyslových zplodin doslova nasávají z velké plochy. Z podhoubí je pak vyženu do plodnice a tam je uloží, nikdo dodnes přesně neví proč. V některých oblastech, například v okolí hutí nebo jinak znečištěných lokalit, bývá kontaminace opravdu vysoká.

EXTRÉMNÍ HODNOTY PO ČERNOBYLU

Po jaderné havárii v Černobylu vzrostl zájem o sledování radioaktivity v houbách. Podle Pavla Kalače mělo území dnešní České republiky relativně štěstí, protože bylo vklíněno mezi dvěma hlavními radioaktivními mraky. Severní mrak šel přes Bělorusko do Skandinávie, jižní přes Maďarsko, Rakousko a Bavorsko. Tam, kde v tu dobu spadly deš-

<< Profesor Pavel Kalač z katedry aplikované chemie Zemědělské fakulty JU zaměřuje svůj výzkum na polyaminy v potravinách. Ve volném čase se věnuje houbaření a zkoumá stopové prvky a obsah těžkých kovů v houbách.

tové přehánky, se radioaktivita dostala i do půdy. Například v Bavorsku byly na některých místech hodnoty extrémní. Nejvyššího stavu hodnoty dosahovaly v letech 1988 a 1989, kdy se již radioaktivní spad dostal do podhoubí. Radioaktivní cesium 137 se v houbách objevuje dodnes, i když doba poločasu rozpadu 30 let už je téměř naplněna. Cesium 134 s mnohem kratším poločasem rozpadu se už prakticky nevyskytuje.

JADERNÝ SPAD Z FUKUŠIMY V NAŠICH HOUBÁCH? NESMYSL

V této souvislosti se Pavel Kalač musí pousmát některým „zaručeným“ zprávám z internetu, které se vyrojily po nedávné fukušimské jaderné havárii. „Tyto poplašné zprávy odkazovaly na jakýsi tajný výzkum z Akademie věd, který prý potvrdil vysoké riziko konzumace hub v souvislosti s havárií. A to v červnu, kdy ještě ani houby pořádně nerostly, tři měsíce po jaderné havárii, když do podhoubí se radioaktivní spad dostává několik měsíců až let. Už to by byl naprostý nesmysl, nehledě na to, že radioaktivita nad naší republikou byla tak malá, že ji vědci ani nemohli pořádně naměřit. Někdy se ptám, proč to ti lidé dělají. Chtějí se pobavit, strašit lidi?“ přemýšlí profesor Kalač.

Jiné už je to prý s kauzou radioaktivních divočáků v Bavorsku a částečně i u nás na Šumavě. „Limit byl až desetkrát vyšší, než je pro konzumaci povoleno. Zjistilo se, že to způsobuje podzemní houba jelenka obecná. Prasata ji s chutí vyhrabávají a pojídají, stejně jako třeba ve Francii lanýže. V zasažených oblastech v sobě houba kumuluje velké

„Na houby z lesa nedám dopustit, mají výraznější chuťové vlastnosti. Ale přestal jsem sbírat bedly a volně rostoucí žampiony, kvůli kontaminaci těžkými kovy,“ říká profesor Pavel Kalač.

množství radioaktivity, která se pak přenáší do masa,“ vysvětluje Pavel Kalač.

JSOU TEDY HOUBY RADIOAKTIVNÍ?

Už ze své podstaty ano. Mají totiž vysoký obsah draslíku, jehož jeden z izotopů je přirozeně radioaktivní. Pak je zde již zmiňovaný negativní vliv člověka. Houby, které kumulují nejvíce radioaktivity, bohužel patří mezi ty nejvíce oblíbené – hřib hnědý, suchohřib žlutomasý (babka) a klouzek strakoš. Zajímavostí je, že žampiony nebo bedly, které ve velkém kumulují těžké kovy, radioaktivní cesium nehromadí prakticky vůbec.

Maso chudých, jak se dříve houbám říkalo, zůstane i nadále nedílnou součástí našeho jídelníčku. Podle vědců při obvyklé roční konzumaci nehrozí lidem zdravotní riziko. Bylo by nutné sníst více než 10 kilogramů kumulujících druhů hub za rok a to už je, uznejte, i pro národ houbařů trochu velké sousto. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Tomáš Stiborek

UČIL JSEM V KOSOVU

Christopher Koy z katedry anglistiky Pedagogické fakulty JU odjel v létě vyučovat do Kosova.

V létě jsem se aktivně zúčastnil letní školy v Mitrovici, kde jsem vedl kurz britské a americké literatury. Mitrovíce leží v Kosovu, zemi, která vyhlásila svou nezávislost na Srbsku v roce 2008. Předcházel tomu krvavý válečný konflikt, jehož následkem zemřely tisíce lidí, nebo z nich válka navždy učinila uprchlíky bez domova. Válečný konflikt je stále ožehavé téma a nepřátelé zde nejsou vítáni. Nepřátelství je zde definováno na základě etnické příslušnosti, musím tedy přiznat, že to pro mě byla zcela nová zkušenost, působit na takto „žhavé“ půdě.

JAK JSEM SE DOSTAL DO KOSOVA

V květnu jsem obdržel pozvánku z NGO Spark, centra výukových programů se sídlem v Nizozemí. Pobočky této organizace jsou rozmístěny po celém světě, například v Bělehradě, Prištině či Ramalláhu. Tato organizace vyvíjí řadu aktivit, které zastřešují výukové programy na nejrůznější témata, například ochrana lidských práv v Evropě, informační gramotnost ve výchově a vyučování, kulturní diverzita a kulturní dědictví, prvek kulturního a národnostního střetávání v moderní britské a americké literatuře. Poslední jmenovaná skupina mi byla tematicky velmi blízká, proto jsem se rozhodl na pozvání reagovat.

KAM SE BOJÍ VKROČIT ANDĚLÉ

Můj program zvítězil mezi přibližně dalšími šesti návrhy. Jádrem mého sylabu spočívalo v rozboru románu amerického spisovatele E. M. Forstera „Kam se bojí vkročit andělé“ a románu Marka Twaina „Pudd'nhead Wilson“. Pojícím prvkem obou románů je pokrytectví bohatých, kteří své rasově, etnický,

národnostně a sociálně odlišné protějšky považují za výrazně méněcenné. Studenti byli četbou a analýzou těchto románů motivováni k rozpoznání rasových a národnostních předsudků skrze optiku hlavních protagonistů, kteří si po setkání s „jinakostí“ a odlišností začali uvědomovat faleš a mylné předsudky. V obou románech znamená toto poznání pro intelektuální a snobské hrdiny bolestné prozření. Jedinečnost situace podpořil fakt, že do kurzu nebyli přizváni katolíci ani muslimští Albánci spolu s věřícími pravoslavnými Srby, a naopak převážná většina studentů byla tvořena Srby ze srbské enklávy z Mitrovice nebo Srby z různých částí bývalé Jugoslávie.

AMERIČANÉ A EU JAKO FAŠISTÉ

Přestože jsme věděli o jistém napětí vyvěrajícím z nepřátelství k národům, které jsou členy NATO, a členským státům EU, nic nás nemohlo připravit na opravdu zaujatý postoj vůči Američanům. Již na začátku pobytu nám

bylo naznačeno, že určité části Mitrovice jsou pro nás velmi nebezpečné. V lednu 2013 byly tyto oblasti cílem bombových útoků srbských nacionalistů. V severní části Mitrovice je k vidění nápis „Kosovo is always Serbian“, v srbsštině, angličtině, němčině a albánštině. Tento slogan se pravidelně objevoval na zdech severní části Mitrovice a na tričkách mých srbských studentů. Další všudypřítomný slogan byl „EU + USA = fašisti“ spolu s oslavami Ratka Mladiče, který je v současné době souzen evropským soudem v Haagu za genocidu. Srbské a ruské vlajky vlají téměř na každém rohu. Zkušenost mých evropských kolegů potvrzuje fakt, že angličtina zde není vnímána jako nástroj komunikace, ale jako zdroj nepřátelství.

Angličtina zde není vnímána jako nástroj komunikace, ale jako zdroj nepřátelství.

AMERIČANÉ JAKO HRDINOVÉ

Naopak jižní Mitrovice je vyzdobena albánskými a americkými vlajkami a trička hlásají naprosto protichůdný názor: „Thank you America“, „Dankeschön Deutschland“ a delší, francouzská verze „Merci beaucoup – Vive la France!“. Oslavné nápisy komentují otevřenější vztahy k bohatému Turecku. Přestože zde muslimští Albánci převažují nad katolíky, neviděl jsem nikoho, kdo by se pětkrát denně modlil, a ani z amplionů v mešitách se nelinuly modlitební písně.

PRIŠTINA NEBO BĚLEHRAD?

Jeden z mých prvních rozhovorů se studenty probíhal v následujícím duchu:

„Jsem z Prištiny.“

„Z místní metropole, hlavní město, že?“

Následoval vražedný pohled a příkré odseknutí: „To je hlavní město, které uznávají ti druzí.“

V tom okamžiku jsem si uvědomil, že pro Srby je stále hlavním městem Bělehrad

a tato země není Kosovo, ale Srbsko. Moje kolegyně z Nizozemí si podobným faux-pas vysloužila tučet neméně vražedných pohledů. Následně jsme se shodli, že jsme bohužel nebyli vyškoleni v kurzu „Čím pekelně nedopálit Srba“.

HAPPY END

Osmnáctý den mého výukového pobytu byl velmi příjemnou zkušeností. Studenti byli

velmi potěšeni, že výuka probíhá v angličtině, já jsem s chutí opravil jejich práce a hodiny proběhly ve velmi pozitivním duchu.

Komentář, kterým bych rád uzavřel celý tento

článek, patří jednomu z mých kolegů profesorů a myslím, že je dostatečně optimistický:

„Situace je leckde mnohem horší než v Kosovu. Kosovo je alespoň členem EU, OSN a je zde mnoho fondů financujících rozvoj poválečné infrastruktury. Takové štěstí každá poválečná zóna prostě nemá.“ ●

Text: PhDr. Christopher Koy, M.A., Ph.D.

Překlad: Mgr. Linda Kocmichová

Redakčně krátil a upravil: Miroslav Vlasák

ZE ŠKOLY ROVNOU NA NOČNÍ

Českobudějovická nemocnice zaměstnává mnoho absolventů Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity. Dobrý přehled o nich má náměstkyně pro ošetrovatelskou péči a hlavní sestra nemocnice Mgr. Monika Kyselová, která je sama absolventkou ZSF JU. Fakultu vystudovala během své práce na urologickém oddělení.

Jaká byla cesta zdravotní sestřičky do vedení českobudějovické nemocnice?

V nemocnici jsem pracovala čtrnáct let a pak jsem přijala nabídku bývalé hlavní sestry, která odcházela do důchodu. Znalý jsme se, proto si mě vybrala. Je velká výhoda, když člověk jde někam, kde ho chtějí.

Co vaše práce obnáší?

Jsem nejvyšší nadřízenou pro všechny nelékařské profese, které se dříve označovaly jako střední zdravotnický personál. Jsou to především všeobecné sestry, porodní asistentky, laboranti, radiologičtí asistenti, sanitáři a ošetrovatelky. Celkem jde asi o 1500 lidí, přičemž celkem má budějovická nemocnice zhruba 2500 zaměstnanců.

Můžete vysvětlit to, co ne každý chápe: proč vlastně potřebuje sestra vysokou školu?

Tuto otázku slyším často, zvláště od starších lidí, kteří jsou zvyklí na tuto práci od absolventek středních zdravotnických škol. Jenže teď už lze po maturitě dělat jenom zdravotnického asistenta. Tato změna legislativy odpovídá pravidlům Evropské unie. Zdravotnictví zaznamenalo obrovský pokrok, proto musí být sestry vzdělanější, aby mohly být pro lékaře větší oporou.

Sestry mají teď silnější pozici než dřív?

Lékaři už je berou jako své partnery, nikoli

podřízené. Například když lékař něco naordinoval, musí sestra vědět, co to je. Musí znát, jak daný lék funguje. Lékař nemá tolik času, aby pacienty průběžně kontroloval, takže sestra musí pracovat samostatně a umět analyzovat jejich stav. Navíc to s nimi musí umět i po psychologické stránce, což je také čím dál náročnější. I proto je dobré, že k nám nyní přicházejí dívky a chlapci až po vysoké škole. Jsou už rozumnější a zodpovědnější.

Ale stejně se musí vzdělávat i dál. Kde na to berete čas a sílu?

Ten, kdo si vybere práci ve zdravotnictví, by měl být empatický a měl by mít rád lidi, snažit se jim pomoci – třeba tím, že jim uleví od bolesti. Proto dobře víme, jak velký smysl má seznamovat se s novými přístroji a léčebnými metodami. Někdy rozhodují maličkosti, které jsou ale pro pacienta velmi podstatné, třeba hojení ran. Je nutné umět se v široké nabídce produktů vyznat a ověřit si, co opravdu funguje a co se pro koho hodí.

Vysokou školu jste studovala při práci.

Čili znovu stejnou otázku, tentokrát osobně: kde jste na to brala čas a sílu?

Měla jsem velké štěstí na kolegy. Střední zdravotnickou školu jsem absolvovala v Jindřichově Hradci, odkud pocházím, ale tam nebylo v nemocnici místo. A tak jsem o svatém týdnu jela do českobudějovické nemocnice, kde mi nabídli několik oddělení a já si vybrala urologii. Nastoupila jsem hned po maturitě jako klasická směnná, takzvaně rotačková sestra. Sice jsem se o vysokou školu pokoušela, ale chtěla jsem studovat sociální obory, už ani nevím proč. K oboru Ošetřovatelství, který zrovna vznikl na Zdravotně sociální fakultě JU, mě přivedla kamarádka. Vzali mě do kombinovaného studia a díky tomu, že jsem měla v nemocnici dobrou staniční sestru jako vedoucí, se to dalo zvládnout. Chodili jsme do školy v pátek a v sobotu, pak jsem šla rovnou na noční. Dokončila jsem bakalářské studium a byla jsem tak zvyklá se učit, že mi to začalo chybět.

Což byla cesta zpátky na fakultu.

Na magisterském studiu na ZSF se mi líbilo i to, že je rozdělené na moduly a v tom chirurgickém jsem si mohla rozšířit vědomosti. Jenže bylo prezenční a já dělala na směny. Ale staniční sestra mi zase vyšla vstříc, mohla jsem mít služby podle rozvrhu ve škole. Měla jsem pořád odpolední a noční.

V druhém ročníku jsem začala pracovat jako staniční sestra a škola mi pak povolila individuální studijní režim.

Proč jste vlastně chtěla mít vysokou školu?

Viděla jsem, že už do nemocnice přicházejí mladé sestřičky, které jsou vzdělanější. Chtěla jsem být taky o krok napřed. Navíc je velkou výhodou, že na ZSF lze studiem získat i specializaci, což si jinak musí sestřičky doplnit.

Do školy docházíte pořád, teď už jako vyučující...

Když jsem dostudovala, nabídli mi na ZSF, zda nechci učit urologii, protože už tam naši lékaři přednášeli a já bych na ně navázala seminářem. V podstatě je to stejné, jako když k nám chodí studenti na praxi, jen se výuka odehrává v učebně. Výhodou je, že učebny jsou v nemocnici, takže tam nosím různé pomůcky a pro názornost třeba i kamínky, které jsme našli v ledvinách. Později jsem začala učit i předmět Ošetrovatelský proces a potřeby člověka.

Jako náměstkyně máte přehled o všech studentech, kteří jsou v budějovické nemocnici na praxi. Co jim radíte?

Ročně je tady asi tisíc studentů, nejen ze ZSF, ale i ze Střední zdravotnické školy a z Bílé vložky. Na praxi hned zjistí, zda na to mají. Jestliže cítí pochybnosti, radím jim, aby toho hned nechali a vybrali si jinou profesi. A pokud se pro tuto práci rozhodnou, musí počítat i s tím, že nebudou dostatečně doceněni: jak finančně, tak společensky. Ta hlavní odměna je jiná: že někomu ulevili od bolesti, že pacient, kterého přijali v zuboženém stavu, odešel vyléčený domů, nebo třeba že někoho potkali ve městě a on se k nim radostně hlásil a děkoval, jak mu tenkrát pomohli. ●

Text: Mgr. Alena Binterová

Foto: Tomáš Stiborek

PRVNÍ VE STŘEDNÍ EVROPĚ

Na jaře tohoto roku udělili zástupci zájmového sdružení Fairtrade Česká republika rektorovi Liboru Grubhofferovi a děkanovi Ekonomické fakulty Ladislavu Rolínkovi právo užívat titul Fairtradová fakulta. Ekonomická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích tak získala toto ocenění jako vůbec první fakulta vysoké školy nejen v České republice, ale také ve střední Evropě.

Ekonomická fakulta Jihočeské univerzity se tak zařadila mezi další čtyři základní a střední školy v Česku, které už titul Fairtradová škola získaly. K získání tohoto statusu přispěla řada faktorů, především ale podpora a přijetí této koncepce jak vedením Ekonomické fakulty, tak i Jihočeské univerzity. K obdržení certifikátu bylo nutné splnit celou řadu kritérií. Jedním z nich je i podmínka nabízení fairtradových produktů v kampusu Jihočeské univerzity. S fairtrado-

vými produkty se tak můžete setkat v kavárně v Akademické knihovně, v nápojových automatech na Ekonomické fakultě a v neposlední řadě v prodejním automatu v budově Přírodovědecké fakulty, který nabízí převážně dry food. Ochutnat tak můžete pravou fairtradovou kávu, čaj, čokoládu, oříšky a další speciality produkované v systému Fair Trade. Z posledního průzkumu oblíbenosti těchto výrobků, který byl proveden v kavárně Akademické knihovny, vyplývá, že zájem

studentů i zaměstnanců Jihočeské univerzity o tyto výrobky stále stoupá.

Fakulta se aktivně zapojuje do Fair Trade aktivit od roku 2012 a tuto filozofii zde podporují nejen pedagogové, ale především studenti. Spolupráce s ostatními organizace-

mi a tvůrčí činnost fairtradové řídicí skupiny na Ekonomické fakultě, ve které jsou zastoupeni jak akademičtí pracovníci, tak i zástupci studentů, je dalším neméně významným kritériem pro získání a udržení statusu Fairtradová škola. Před začátkem letních prázdnin byla ve spolupráci studentů a pedagogů vytvořena naučná stezka o Fair Trade v rámci celouniverzitního projektu ScienceZOOM. Na osmi panelech je zobrazena práce farmářů na pozemcích s různými komoditami. Autentické fotografie jsou doplněny o zajímavé informace a indicie, podle kterých mohou zájemci poznat, o jaké komodity se jedná. Další panely informují o systému Fair Trade a také o procesu, kterým Ekonomická fakulta

*Fair trade dává příležitost
pěstitelům, řemeslníkům
a zaměstnancům
v rozvojových zemích,
aby se uživil vlastní prací
za důstojných podmínek.*

musela projít k získání statusu Fairtradová fakulta.

„Každý z nás je spotřebitelem a spotřeba jako taková má obrovské globální dopady – ekonomické, sociální, environmentální. I mladí lidé by tedy měli mít informace o tom, jaké

důsledky jejich spotřební chování má – na ně samotné, na jejich bezprostřední i vzdálené okolí. Základní a střední školy již v této oblasti své žáky vzdělávají, vysoké školy by podle mého názoru v tomto neměly zůstat pozadu,“ uvádí k významu Fair Trade Viktor Vojtko, prodě-

kan Ekonomické fakulty pro zahraniční vztahy.

Představitelé Ekonomické fakulty si uvědomují význam a důležitost filozofie Fair Trade nejen v oblasti obchodu a ekonomie obecně, a proto uvažují o rozšíření těchto aktivit na celouniverzitní úroveň. Tato snaha by mohla v budoucnu vyústit v získání statusu Fairtradová univerzita. ●

*Text: Ing. Petr Štumpf
Foto: Stanislav Komínek*

ŘÍJEN

3. ŘÍJNA**AKADEMICKÁ ODPOLEDNE**

16 h, kostel sv. Rodiny, Senovážné náměstí, České Budějovice

Nový pravidelný cyklus na týdenní bázi má za cíl popularizaci vědy formou krátkých přednášek s diskuzemi. Cyklus otevře Karel Skalický, emeritní profesor Teologické fakulty JU.

5. ŘÍJNA**FROVFEST**

14–24 h, Sportovní areál Blanice, Vodňany

První ročník fakultního rock-metalového festivalu ve Vodňanech pro studenty, zaměstnance i veřejnost. Vstup je zdarma. Vystoupí kapely Seven, Eagleheart, Sepultura revival a další.

10. ŘÍJNA**t-music BACK TO SCHOOL 2013**

15–22 h, kampus Jihočeské univerzity

Další ročník putovního festivalu, ve kterém špičkové české kapely zahrají zadarmo k zahájení nového akademického roku. Vystoupí mj. Horkýže Slíže, UDG a Charlie Straight. Záštitu nad akcí má děkan Zemědělské fakulty Miroslav Šoch.

17. ŘÍJNA**Konference BIOTECHNOLOGIE 2013**

10–17 h, Clarion Congres Hotel České Budějovice

Cílem konference je informovat širokou odbornou i laickou veřejnost o aktuálním stavu a vývoji biotechnologických disciplín v ČR. Záštitu nad konferencí převzal rektor JU Libor Grubhoffer.

22. ŘÍJNA**Ptejte se rektora**

17–19 h, Akademická knihovna JU, Branišovská ul., České Budějovice

Pravidelné diskuzní setkání je po prázdninách zpět. Ptejte se rektora Libora Grubhoffera na vše, co vás zajímá.

LISTOPAD

1. LISTOPADU

Seminář „Možnosti spolupráce s komerční sférou – průzkum trhu“

10 h, zasedací místnost rektorátu, Branišovská 31a, 3. patro

7. LISTOPADU

Symposium k 10. výročí úmrtí J. P. Ondoka
Knihovna Teologické fakulty JU, Kněžská 8, České Budějovice

Součástí symposia bude i akt slavnostního pojmenování fakultní knihovny po tomto významném jihočeském knězi, teologovi, vědci a biologovi. Ke zhlédnutí bude výstava dosud nepublikovaných fotografií a tvorby.

7. – 8. LISTOPADU**Konference INPROFORUM 2013**

Ekonomická fakulta, Studentská 13, České Budějovice

Mezinárodní vědecká konference na půdě Ekonomické fakulty má podtitul „Zdroje a limity ekonomického růstu a předpoklady vývoje české ekonomiky“.

12. LISTOPADU**Lidská práva v proměnách času**

ZSF JU, budova Uran, J. Boreckého 27, přednáškový sál E

Konference s mezinárodní účastí, jejímž cílem je přispět k šíření povědomí o lidských právech a formou diskusního fóra nabídnout různé názory, myšlenky a analýzy. Tématem letošního ročníku je Svět dítěte pohledem vědních oborů.

13. LISTOPADU**sZOOMcafe: Archeobotanika zaniklých civilizací**

16.30 h, Modrý dveře, Biskupská 1, České Budějovice

Jihočeši z týmu Papaver na výzkumu v egyptském Abusíru a v etruském přístavu Pyrgi v Itálii, kde se podíleli na archeobotanickém průzkumu mořem zaplavených částí přístavu. Jaké rostliny využívali staří Etruskové a Feničané? Jak vypadá část města, kterou pohltilo moře?

DOSLOV

MÍSTO EDITORIALU...

Také znáte oblíbený český recept na firemní zpravodaj? To nejprve z vody uvaříte neslané úvodní slovo exekutivy, přidáte nemastné, narychlo vysmahnuté články od přidělených dopisovatelů napříč odděleními, jako zahušťovadlo přidáte hrst povinně zveřejňovaných údajů z evropských projektů. Vše promícháte. A máte ideální mix průměrného informačního zpravodaje, který nikoho neurazí a nikomu nechutná.

My chceme jít cestou moderního univerzitního časopisu. Zajímají nás lidé, jejich příběhy, názory, úspěchy. Jsme univerzita, která díky širokému spektru studijních oborů nabízí nepřeborné množství zajímavých témat. V časopise se tak mohou celkem přirozeně prostřídat tak rozdílná témata jako jsou rak

říční a Bible pro neslyšící. Na pomyslném vrcholu všech rubrik stojí profilový rozhovor. Kdo jiný by měl začít sérii rozhovorů než nejvyšší představitel univerzity. Pan rektor je člověk otevřený, takže nápad, aby se rozhovor uskutečnil v neformálním prostředí na Kleti, s radostí přijal.

Jsme rádi, že se nám pro časopis podařilo získat kvalitní spolupracovníky z fakult, mladé fotografy z řad studentů, skvělé graficky Radku Folprechtovou a Hanku Melčovou. Časopis chce být do budoucna otevřen kreativním lidem s dobrými a konstruktivními nápady. Neváhejte nám poslat Vaše tipy, náměty, návrhy článků, zajímavé fotografie. Těšíme se na spolupráci.

Miroslav Vlasák, šéfredaktor

www.jcu.cz